

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

 $\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plăindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesc abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Cehii și monarhia.

Trăim într'un timp de tranziție. În timpul acesta ne întâlnim cu aparițiuni neașteptate.

Italianii se deslășesc de Francezi, de aliații lor dela 1859, cu care împreună au combătut pe Austria și se apropiie de Austria în alianța triplă. Prusienii care la 1866 umblau să dea Austriei *den Stoss ins Herz* cu Italianii, sînt ca Germania cu Austria împreună stîlpul ligei de pace în Europa centrală. Francezii, care în liberalism au mers așa de departe, încât au lungat monarhismul din Franța, cochetează, într'un mod necuviincios am pute' dice, care de multe ori seamănă a îmbiare, cu autocrația cea mai absolutistică din Rusia. Turcii, combătuți de Români, atunci când acestia au mîntuit pe Ruși de rușinea înfrîngerii în Bulgaria, au devenit inimii Românilor. Și așa mai departe.

Timperi extraordinare, firesc lucru, produc și situațiuni extraordinare.

Aparițiunea, care s'a putut vedea însă în Praga la 28 Maiu st. n. și care se promite a se repeta la 26 Iunie, totuși și pentru timperi extraordinare ni-se pare prea minunată.

Am avut ocaziune a vedea pe Maghiari, după-ce Turcii înfrînser pe Belgii, Sârbi, cu fesuri turcești în cap și alergând cu sabie de onoare, după-cum vorbiau gurile rele, neplătite, la Kerimpasa, pe la Constantinopol. Dar' în această a făcut-o penstă-maghiarii începușeră a căuta după frați de un sânge cu dinșii, ca să aibă un razim în luptă înepuță cu toate elementele din Europa. Și nu le șede tocmai rău lor, care au mai cercat marea cu degetul, să îndure un fiasco sau două. Nu înțelegem însă, cum reprezentanții unei națiuni cum sînt Francezii, de patruzeci și atîtea milioane, cu un trecut glorios, vin la Praga să caute amociția Cehilor, care, deși sînt dintre popoarele arice, sînt o fracțiune mică din popoarele monarhiei austro-ungare.

Desaștrul dela 1870—71 se vede, că 'i-au făcut pe Francezi neorientabili. Își caută amicii unde nu sînt și unde nu pot să-i găsească. Caută amici, care sau privesc la ei preste umăr, cum face Rușii, sau pentru exigențele franceze sînt impotenți, cum sînt Cehii.

Cugetul nostru însă nu este de a da lecțiuni Francezilor în materie de a găsi prieteni sau aliați. Aparițiunea din Praga ne preocupă cu totul din alte puncte de vedere.

Idea, care ne-a condus la scrierea acestor șiruri, privește afaceri de ale noastre interne.

Noi adevăr considerăm Austro-Ungaria încă de un factor de prima importanță în liga de pace. O considerăm, pentru-că dacă ar lipsi ea, este greu a spune ce s'ar pute' pune în locul ei.

O Maghiarie kossuth-iană, ca și o Cehie gregeriană, n'ar face parale, cum țic frații de dincolo.

De unde urmează, că ori-și-ce întreprindere, fie din partea Cehilor în Cisleithania, fie din partea Maghiarilor în Transleithania, care ar slăbi autoritatea monarhiei austro-ungare în afară, este un păcat de moarte contra popoarelor, care vreau să se adăpostească sub aripile monarhiei austro-ungare și contra civilizațiunii europene, în favorul căreia fu creată liga de pace în centrul Europei, la a cărei susținere concurge și monarhia austro-ungară.

Noi nu scim, care dintre popoarele austro-ungare, liniștite ar pute' lua asupra-și răspunderea unei jigniri a autorității monarhiei austro-ungare în afară.

Oamenii politici ai Maghiarilor, fără a-și da seamă ce fac, lucră demult și din toate puterile la jignirea aceasta. Pe dinșii puțin îi impoartă monarhia austro-ungară. Pentru-că ei țic: „Peară corabia, numai șoarecii s'întreacă”. Și cu devisa aceasta lovesc în dreapta, lovesc în stînga, lovesc în tot ce nu e Maghiar și maghiaron, încât dacă celelalte popoare nu ar fi mai cuminte, în toate țilele ar pute' isbucni flacărele nemulțumirii.

Isbucirea în felul acesta însă nu ar fi deloc în favorul reputațiunii bune a monarhiei noastre.

Noi punem până acum speranțe, nu de tot mari, dar' totuși speranțe, în hărnicia contelui Taaffe, că va să aduce lucrurile acolo, încât noi cesti din Transleithania să ne putem lua Cisleithania de model.

Atitudinea Cehilor vine să ne dărime speranțele. Ea vine să ne convingă, că și Cisleithania își are șovinismii sei, care foarte puțin se deosebesc de ai noștri.

Căci, ce va să țică fraternizarea cu Cehii, când monarhia ca întreg are alte vederi, alte direcțiuni politice?

Cehii, ca și Maghiarii, sînt politici neindemânatici, ori-și-cât ar ține ei la înțelepciunea lor politică. Ei, se vede, nu pricep, că fără de sprijinul celorlalte naționalități în monarhia austro-ungară nu pot exista.

Și pentru Cehi, ca și pentru Maghiari, aceasta este un adevăr matematic, rațiunea de existență e numai până va exista și monarhia austro-ungară, ear' mai departe — nu.

Nouă Românilor ni-s'au făcut și ni-se fac multe imputări, că gravităm în afară. Avem cuvinte puternice și dacă nu gravităm în afară să facem, ca-și-când am gravita. Aceasta ca să deșteptăm pe somnulenții politici ai Maghiarilor să fie mai cu dreptăți considerațiuni față cu noi. Însă nici-odată n'am aflat lucru consult a ne juca cu lucruri serioase.

Să fie jocul cu lucruri serioase un privilegiu ai acelor ce pentru sine neîncetat cer stări extraordinare?

Sîntem curioși, ce se va întempla în Praga la 26 Iunie nou.

În ori-ce cas, repetându-se scenele dela 28 Maiu a. c., nu vor încanta pe aliații noștri, nici pe cei dela Nord, nici pe cei dela Sud. În special însă n'are să fie încântată monarhia noastră.

Ceterum censeo, ar trebui să țică și în monarhia noastră cineva, șovinismul esse delendum, căci altfel posibilitatea nu va fi exclusă, că ne pomenim într-o bună dimineață ear' ca la 1866, fără amici, în mijlocul inimicilor.

Ovreurul apostolului maghiarisării.

„Pester Lloyd” a scrie următoarele: „Precum se raportează din Arad, frații Neumann, industriașii mari din Arad, intenționează a dăruia orașului Arad o fundație marinimă și patriotică. Aceștia adevă vor zidi pe spesele lor în suburbiul Gáj, locuit aproape numai de Români, o școală împreună cu o grădiniță froebeliană și se vor îngiji de susținerea celei din urmă. Prin această fundație marinimă se va face de nou un bun serviciu limbii de stat.”

Ovreurii Neumann au excelat până acum prin producerea foarte rentabilă de alcool; o părticică din această usură o varsă drept jertfă pe altarul maghiarisării, pentru-că să-și asigure și în viitor rentabilitatea întreprinderii lor.

REVISTA POLITICĂ.

Sibiu, 20 Maiu st. v.

Reforma administrativă.

La desbaterea în parlamentul maghiar despre reforma administrativă au luat cuvîntul atât ministrul-president contele Szapáry, cât și contele Apponyi. Ambii s'au pronunțat și asupra raportului proiectului față cu naționalitățile. Contele Szapáry a țis

în această privință următoarele: „Părea-mea însă este, că prin primirea proiectului, prelîngă susținerea și asigurarea existenței noastre naționale, facem un pas mai departe în direcțiunea, pe care de secol am urmat-o, și sînt convins, că prin acest pas vom întări credința și încrederea în existența statului maghiar în toate direcțiunile. (Aprobări generale.)

„Dacă mă provoc la acest punct de vedere al consolidării statului și dacă și din acest punct de vedere recomand primirea proiectului, nu vreau să se înțeleagă, ca-și-când prin proiect ar fi să se asigure elementului maghiar o influență afară din cale mare, în detrimentul naționalităților nemaghiare din țeară. (Strigări din stînga extremă: Ce dar' Ce dar'? Strigări din dreapta: Să auzim, să auzim?). Părerea mea în această chestiune este, că cetățenii de ori-ce clasă, de ori-ce confesiune și de ori-ce naționalitate să aibă în țeară un interes comun. (Libertate Gavriil Károlyi: „Egalitate, libertate și frățietate! Aceste sînt idei cu totul noue!” Ilaritate.) Toți cetățenii au un interes comun și acesta e, ca legislația să-și împlinească chestiunea de a crea lege pentru asigurarea existenței lor în privința materială, ca ei să se bucure de o bună, promptă și ieftină justiție și de o bună administrație. (Aprobări în dreapta.)

„Promovarea unei bune administrațiuni este ținta acestui proiect, și dacă noi primind proiectul vom ajunge, ca fiecare să fie îndestul de administrarea ungară, vom procura prin aceasta statului maghiar mai credincioși și mai de nădejde prieteni, decât prin ori-care altă procedură violentă. (Așa e! Așa e! Aprobări în dreapta; șgomot în stînga extremă.) Fiind dar' de firmă convingerea, că prin acest proiect administrațiunea se va îmbunătăți în patria noastră, și fiind de părere hotărîtă, că prin acest proiect de lege se va consolida și întări cu efect ideea de stat, rog pe onorată casă să primească proiectul în general. (Aprobări prelunge, aplauze și „Eljen!” în dreapta. Șgomot și neliniște în stînga extremă.)

Contele Apponyi s'a pronunțat în următorul chip: „... sînt puncte de vedere și mai importante, care duc la aceeași concluziune. S'a vorbit și despre punctul de vedere al naționalităților parte pro, parte contra. Da, acest punct de vedere trece în această chestiune de reformă, și încă în mare măsură, dar' nu în acel înțeles, precum a desășurat și preanteriorul domn ministru-president, că noi

voim să ne făurim arme pentru a asupra drepturile acelor cetățeni, a căror limbă maternă nu e cea maghiară, și pentru a răpi acestor cetățeni atribuțiile egalei îndreptățiri; citocmai în alt înțeles, în înțeles contrar.”

Crocii în contra Maghiarilor.

Toate fracțiunile opozițiunii din dieta croată se întrunesc cu privire la despăgubirea pentru pămînt în următoarea propunere, care a fost prezentată la 29 Maiu de Folgenovic: „Fondul pentru desdaunarea pămîntului cu toate sumele prisositoare este a se preda Croației în nefermuriță proprietate, posesiune și administrațiune; guvernul are să prezente dietei o propunere asupra întrebunțării fondului.”

Propunerea se motivează prin aceea, că fondul formează totalul veniturilor, pe care Croația le plătesce ca desdaunare urbarială. Croații ar fi decretat la anul 1848 abrogarea tuturor dăjdiilor urbariale și ar fi garantat despăgubirea proprietarilor, pentru care scop s'a instituit fondul. Fondul este deci o înființare proprie a țării și servește numai intereselor ei. Prisosurile numai prin o lege specială pot fi destinate pentru alte scopuri, anumit pentru scopurile economice și culturale, neglijate de sistemul actual. Natura destinațiunii prisosurilor nu permite întrebunțarea lor pentru acoperirea altor spese, mai ales nu pentru acoperirea așa numitelor spese comune, la care fără de aceea se întrebunțează cea mai mare parte a veniturilor publice croate. Prin aceasta se intenționează a dovedi, că Croația ar fi o țeară pasivă. Astfel de relațiune nu ar pute' aproba națiunea croată nici-decum, dacă nu voiesc să-și creezească altei națiuni sfîntul ei drept de stat, existența sa.

Sârbii și Arnăuții.

„Pol. Corr.” aduce școirea: „Supra memorandului, prezentat de dl Novacovic, ministrul plenipotențiar sârbesc, în afacerea atrocităților arnăute de pe terenul marginaș turco-sârb. Poarta încă nu a dat până acum nici un răspuns, deoarece-ce studiul aceluia memorand compendios, care se provoacă la numeroase cazuri speciale, recere studiu mai îndelungat. Într'aceste dl Novacovic a primit dela guvernul seu nou comunicățiuni, care constatăază de nou, că toate cazurile amintite în memorand se întemeiază pe deplin adevăr.”

FOIȚA „TRIBUNEI”

Expozițiunea din Praga.

Praga, 26 Maiu 1891.

Au trecut cele dintîiu de ce țile dela deschiderea expozițiunii noastre, vreme scurată, dară desajuns, ca să facem o privire asupra celor petrecute până acum. Lucru netăgăduit, că putem să fim pe deplin mulțumiți cu rezultatele obținute și dacă și viitorul va corăspunde prezentului, succesul va întrece așteptările cele mai îndrăznețe. S'a constatat, că până în ziua de astăzi mai mult de 170.000 persoane au vizitat expozițiunea, și trebuie adăugat, că toate aceste persoane și au plătit intrarea. S'a primit în calcul numărul de un milion de vizitatori preste tot și se vede, că calculul poate să se adeverească; dacă afluența ar fi tot aceea cum este acum, numărul acesta s'ar chiar îndoi. S'ar pute' obiectiona, că numărul vizitatorilor numai la început este așa de mare și că va scădea din ce în ce, dară de altă parte nu trebuie uitat, că sezonul cel mai viu are să fie în lunile lui Iulie și August, și că abia acum au început să se aranjeze nise excursiuni în masse, care vor sosi aici cu nise trenuri deosebite de dimensiuni colosale. Dară și locuitorii capitalei nu se vor mulțumi cu 4—5 vizite: obiectele expuse sînt așa de numeroase, încât recer un studiu îndelungat, care nu se poate face în câteva vizite. Apoi trebuie so-

totit, că o mare parte dintre ei vor căpăta caspeți dela țeară și se înțelege, că se vor grăbi a-i petrece și a le da deslușirile trebucioase.

Prelîngă asta mai este un lucru, care atrage mulțimea, și atunci, când expozițiunea propriu țisă este închisă, voi să vorbesc despre plăcerile și petrecerile ce ne ofere seara. Locul cel dintîiu în privința aceasta îl ocupă muzica. În fiecare zi concertează două capele militare înaintea palatului de industrie, una dela 3—6, alta dela 7—10 seara. Ciasul 6—7 este destinat pentru concerte la un minunat organ din fabrica lui Petr, la care iau parte organizii cei mai renumiți din Praga. Prelîngă asta mai sînt și capele private în cătăre bererii și restaurante, așa d. e. o capelă sârbescă, așa numiții „tamburași”, care nu numai că cântă cu nise instrumente aici necunoscute, ci într'această vreme cântă melancolicul lor căntec popular; sînt și Unguri, care cel puține odată până acum au concertat într'un restaurant, și este, ceea-ce mai cu seamă m'a umplut de bucurie și care va interesa și mai mult publicul român, o capelă română sub conducerea directorului I. Negrescu, care în fiecare zi atrage o mulțime de ascultători în apropierea debitului de vin al dlui Gally. Până acum trupa consistă din nou oameni, dintre care afară de director numesc pe violonistii dnii Mitică Marinescu, Sterie V. Vasilescu, care de obicei face efectul cel mai mare, fiindcă instrumentul lui este ceva cu

totul necunoscut în țeara noastră și fiindcă îl și întrebunțează cu o măiestrie desăvîrșită.

Se vorbește, că preste puțin o să vie și două fete, care vor cănta și ele la căntecul ționale, și nu mă îndoiesc, că tare vor contribuia la înmulțirea publicului. Am țis, că trupa română concertează în debitul de vin al dlui Gally la ocaziunea aceasta nu pot să nu exprim părerea mea de rău, că tocmai într'un debit de vin fac să răsune muzica lor melodioasă. De ce? De aceea, că noi Boemii nu prea sîntem de dați cu vin, mai mult ne place berea, și o fermă firească este, că adevor, precăd în țările ferestre și la ușe se îndesue lumea să asculte și să se uite, în lăuntru pavilionului este lume puțină. Cu totul altfel ar sta treaba, dacă concertele lor ar avea loc într'o bererie, care mai cu seamă în țilele mai calde sînt totdeauna pline de lume. Și nu se poate desconsidera, că și punctul de vedere economic joacă un rol însemnat. Cu toate-că dl Gally nu cere prețuri exagerate, totuși o petrecere mai lungă în localul lui, cum altfel nici nu se poate, aduce nise cheltueli mai mari, pe care nu toate buzananarele sînt în stare a le face. Se afirmă, că ni-ar fi priincios nouă Boemilor să nu ținem așa morții la consumarea berii, ci mai bine să ne apucăm de vin. Este mult adevăr în sfatul acesta și trupa română ar căștiga mari merite, dacă ne-ar învăța să ținem seamă și de productul divinelui Bach, care și în țeara noastră răsăde într'o calitate excelentă, cum dovedesc numele de Melnik.

Afară de muzică mai sînt și alte petreceri, care fac să stăm cu plăcere pe locul expozițiunii, chiar atunci când nu putem sau nu vrem să studiam obiectele expuse. Voi să vorbesc despre balonul captiv, care numai acum își încep activitatea: până acum s'a înălțat 300 metri, dar' mai tîrziu are să se sue 500 metri și mai mult în slava cerului. Mai avem munții rusești, sau drum de fer pe dealuri, unde un vagon prin însași greutatea sa se scoboară la vale, se urcă sus, se scoboară earăși la locul de unde plecase. Seara tot acoperișul zidirii, în care expune fabrica de gas din Praga, înoată într'o mare de lumină și preste puțin ne vom delecta și la fîntăna luminoasă, care promite a fi una dintre piesele de „great attraction” pentru publicul de seară. Până acum a jucat de vre-o 2—3 ori, dară numai la 10 ciasuri seara, când din timp are de față, așa dară nu pot să țic, cum e de reușită și ce efect face. La instalarea ei s'a rupt o roată, ceea-ce explică întîrzierea în mare nerăbdare. S'a vorbit la noi atăta asupra fîntănei luminoase din Viena și Paris, încât toți așteaptă cu sete a se convinge ei înșiși, dacă într'adevăr este așa de minunat, cum își închipuesc după cele auzite.

Ceea-ce expozițiunii noastre dă un farmec deosebit, este tocmai terenul, pe care s'a alcătuit. Am pomenit și în scrisoarea mea cea din urmă, că se află într'una din cele mai frumoase grădini. Să spui curatul ade-

văr, pe locul însași expozițiunii nu prea se află copaci mari, și dacă s'ar fi aflat, mulți ar fi trebuit să facă loc paviloanelor și zidurilor, dară și aici sînt nise cămări umbrite de castani înalți, mai cu seamă tocmai în mijlocul terenului duce un șir de arbori, care vor oferi o răcoare plăcută în nădușeala verii. A doua parte umbrită se află aproape de despărțimîntul pomologic. Dară abia părăsesci printr'una dintre cele patru porți expozițiunea, te află în minunata noastră Stromovka, care și fără expozițiune totdeauna atrăgea și va atrage un public doritor a se răcoari în verdeață, cu deosebire în țile de sîrbătoare.

Ca să ajungem acolo, ne stau la dispoziție mai multe mijloace de comunicație: drumul de fer de stat, trăsuri, tramway-ul, omnibus-ele, drumul de fer electric, care va fi gata în câteva țile, dară și pe jos nu ține decăt vre-o 30—40 minute, după plecări.

Drept dovadă, că expozițiunea, cu toate-că nici acum nu este încă gata cu totul, ofere multe lucruri demne de vîdut, poate să slugească faptul, că Arhiducele Carol Ludovic, care a venit să o deschidă, de mai multe ori în vremea petrecerii sale aici se duse acolo, plin de uimire, căt de bogată și de frumoasă este. Alaltăieri și ieri a vizitat-o Arhiducele Albrecht și acumă toată lumea așteaptă cu nerăbdare visita însuși Împăratului, care este hotărîtă pe ția de 5 Iunie. Și despre toate comanda partidului nemțesc, nu țic nici un cuvîntel, cu toate-că între cei-ce expun sînt

Francia și Italia.

„Contemporary Review“ publică cu subscrierea „Un bărbat de stat italian“ un articol, care se atribuie din partea multora fostului ministru-president Crispi. Articolul arată, că Italia puțin ar avea să mulțumească Franciei. Planul lui Napoleon, de a crea o confederație italiană, a fost zădărnicit prin Mazzini. Planul original de război al Italiei în anul 1866 ar fi fost, ca lăsând fortărețele la o parte să treacă înainte spre Viena. Napoleon însă ar fi insistat prelungă Italia, ca să înainteze asupra celor 4 fortărețe Resultatul a fost Custozza. Războiul actual vama între Italia și Francia a fost provocat de către Francia.

Sciri îngrijitoare din Rusia.

„Standard“ aduce din Moscova scirea, că trei zile înainte de ziua fixată pentru cercetarea expoziției din partea Țarului s'au aflat în biroul vama al expoziției patru lădi mari cu dinamită, declarate ca mașini. Circulează mai departe faime, că în locuința oficială a guvernului general și pe drumul ferat din apropierea localității Fiver s'au descoperit mine.

Congresul Ligei bucureștene în lumină oficială maghiară.

„Pester Loyd“ (nrul din 29 Maiu n.) se pronunță următorul chip:

„Primul congres al Ligei române culturale, după un raport ce n-ia sosit la 26 l. c., nici vorbă să fi decurs așa grandios, cum era omul încântat îndreptățit a presupune pe temeiul agitației premerse, care nu se sfîșie de nici un mijloc în exagerarea și mistificarea adevăratelor stări al românismului din Austro-Ungaria. Cu toate-că, în vederea marelui participării a străinilor din provincie și țerile învecinate, cum se putea cu siguranță prevedea din incidentul iubileului regal, primul congres al Ligei culturale s'a convocat pe 12/24 Maiu, așadar pe cea din urmă și a s'început, totuși participarea la această primă adunare generală a fost așa de slabă, încât a trebuit să se renunțe cu totul la revisuirea pusă la ordinea zilei a statutelor. Vorbirile ținute în adunările congresului nu se disting nici ele prin ceva deosebit și mai ales fostul ministru de culte Urechie, care a pășit în ultima și a adunării ca orator festiv, prin expunerile sale a dovedit, că între membrii partidului național-liberal, pe timpul ministerului Ioan Brătianu ajunși în poziții de administrație înalte și responsabile, se află destui, a căror fantasmă orbecând în utopii de mare națiune, stă în flagrantă contradicție cu judecata clară și proprie bărbăților de stat și cu politica practică basată pe ceea ce judecătă a marelui patriot răposat la Florica. Pentru a motiva adecă afirmarea, că urmașii de viață română, care între granițele de odinioară ale limbii române vorbesc astăzi turcesce sau ungurese, în curând se vor reîntoarce la viața lor limbă națională, dnul Urechie n'a scit să spună ceva mai cuminte decât o întrebare, pe care în calitatea sa de ministru de culte și instrucție ar fi avut-o la anul 1881 cu cel dintîiu ministru plenipotențiar al Austro-Ungariei în România, așadar negreșit cu ambasadorul actual contele Hoyos, în cestiunea hartelor geografice, care acesta le contestă și în care,

și câțiva Nemți și nu tocmai din cei din urmă. E lucru de necreșut, că spiritul de partid poate să meargă așa de departe, încât să facă așa ceva: e un boycott în toată regula. Până nu era gata își băteau joc de dînsa poreclindu-o cu numele de „iarmarocul dela Bubenciu“, acum, după-ce se vede, că denumirea aceasta deloc nu se potrivește, și-au schimbat tactica și tac tăcerea pescilor imitând pe struții din Africa, care își viră capul lor în nésip, când nu vreau să vadă ceva ce nu le place.

În Lunia Rusaliilor tot Archiducele Carol Ludovic în calitatea sa de protector al academiei boeme Francisc Iosif I. de științe, literatură și arte a inaugurat-o în mod solemn. Este de însemnat, că la solemnitatea aceasta, la care au luat parte nu numai academicieni, ci și un mare număr de oaspeți distinși din toate straturile societății, nici un cuvînt nu fu rostit în vre-o altă limbă decât în limba boemă. Ce deosebire între s'începutul războiului și ceea ce avuse loc acum o sută de ani în societatea boemă de științe, care există și acum cu lmba oficială boemă și nemțească, când la visita Împăratului Leopold II-lea și a Principelui de Coroană Archiducele Francisc nici un cuvînt nu fu rostit în limba majorității a locuitorilor țerii.

Să mai pomensc încă despre o frumoasă s'început, ce avu loc la noi Duminea trecută. Un comitet de doamne din Praga și din Boemia

cu intenție demonstrativă, Ardealul, Bănatul, Bucovina etc. apar cu fiind împreunate cu România de astăzi ca părți integrante de odinioară ale Daciei vechi. Dl Urechie în vorbirea sa a spus cu multă fală, că a respins gravaminele trimisului austro-ungar asupra acestor harte, întocmite, precum ne este nouă cunoscut, pentru usul școalelor de actualul director al poștelor și telegrafului colonelul Gorjan (?), declarând, că guvernul nu are cenzură asupra plămurilor cartografice, nici înfrîurire asupra idealelor națiunii, în care din urmă privință oratorul, cunoscut și decând cu congresul dela Turnul-Severin al studenților universitari Români și s'început, ca molipsit de spirit irredentist, — speră, că viitorul va realiza aceste ideale. Dela sine se înțelege, că dl Urechie fu călduros aplaudat de aceiași ascultătorii universitari, care refuzară participarea lor la iubileul de domnie al regelui ca fiind o manifestare politică incompatibilă cu poziția lor în viață. Din contră la banchetul slab cercetat al Ligei culturale, ținut Sâmbăta trecută într'un local chantant, nu a succedat a îndupleca pe delegații prezenți din Ardeal și Bucovina să țină doritele vorbiri despre apăsarea românismului în Austro-Ungaria. Un delegat ardelean toată pentru femeile române și un membru din Bucovina al Ligei pentru ospitalitatea dovedită participanților străini la congres. Atăta e tot! Cum unii, dintre care au luat parte la banchet, își vor fi închipuind spiritul aspirațiilor culturale, s'a putut vedea de acolo, că un domn mai bătrîn, ce e drept cam vînos, se înșinua la cuvînt și în tonă un cântec d'al de Țigani-lăutari! În resumat, primul congres al Ligei culturale române a făcut nițel fiasco și ar fi de recomandat să rămînem cu toată liniștea în așteptarea stingerii cu desvîrșire a focului de paie deja potolit al primului entuziasm pentru această mișcare grando-română și să nu mai dăm în viitor atențiune mîncărîmii de frage a domnului Urechie, care vînează popularitate, nici altor asemenea „cultivatori naționali“. Ce este bun în aspirațiunile Ligei culturale, mai curînd sau mai tîrziu negreșit că se va elibera de drojdiile, pe care o demagogie profesorală, făcînd speculă din hiperzelul tinerimii, se trudește a i-le pune în cărcă.

„K o l o z s v á r“ (nrul din 29 Maiu n.) scrie sub titlul: „Adunarea generală a Ligei române“ următoarele:

„Diarele ce ne sosesc din capitala română fac o dare de seamă despre cea dintîiu adunare generală a Ligei. Dacă scopul Ligei române ar fi în adevăr cultural, noi am fi cei dintîi, care ne-am bucura de înfîntarea ei și i-am dori cele mai bune rezultate.

„Dar întreaga Ligă este o corporație curat politică, cu tendințe politice, saturată cu fantasmagorii daco-române. Aceasta este mai presus de ori-ce îndoială.

„Această primă adunare generală ne-a convins despre caracterul ei politic mai mult ca ori-și-ce alteceva, ne-a convins despre aceea, că „unitatea culturală“ e numai mantaua, deo-are-ce în realitate e vorba tot numai de crearea unității politice.

„Din Transilvania au luat mulți parte la adunarea generală bucureșteană. Trebuie să enunțăm, că participanții nu sînt elemente serioase. Post-au acolo adecă de aceea, care și aici la noi fac nebunii și alimentează neînțelegerile între popoarele surori.

„Fost-a de față d. e. dl Dr. Vasile Luca ciu, agitator popă, rîvnitor după mare renume, care în loc de a mîngăia pe credincioșii sei și în loc de a-și împlini da-

intreagă dărul unei societăți de studenți universitari, pe care o chiamă „Slavia“, un drapel. Cu prilegiul predării drapelului s'au arangiat nisele festivități frumoase, așa în preșeară o reprezentație festivă la Teatrul-Național a operei „Sărutare“ de Smetana cu „tablouri vivante“; Duminea dela 10—12 un conduct istoric tare frumos, reprezentînd mai multe epoce însemnate din istoria țerii, în urmă de „Slavia“, încungiuată de drusti, care ducea drapelul. Conductul se ducea dela școala politehnică la insula de „Iofin“, unde avu loc predarea. După prînz avu loc mare petrecere în grădina tot aceiași insule unde seara voiau a arîngea un fel de noapte din Veneția, care putea să fie ceva tare frumos. Păcat, că punctul cel din urmă din program nu s'a putut pune în lucrare, fiindcă tocmai în momentul, când au aprins nenumăratele lampioane, acățate atît pe insulă, cît și pe barce, încep să plouă, precînd ziua întreagă era o vreme minunată. Nu era deci alteceva de făcut decât a se concentra în sala cea mare, unde societatea întreagă petrecu în mod foarte animat. La solemnitatea aceasta a venit și o deputație de studenți francezi, cu totul cinci înși, ca să întorcă visita studenților boemi la Paris în vremea expozițiunii universale din 1889.

Dr. Ioan Urban Iarnăk.

torințele sale pastorale, cutrieră țeara de-a lungul; el este în tot locul, unde se cer delamățuni și unde e a documenta, că națiunea maghiară este tirană și barbară.

„Fost-a de față Axente Sever, eroul dela Aiud, piticul Albini, redactorul „Tribunei“. Cine ar fi fost alții? Cine ar fi îndrăsnit să iee parte la o adunare, în care se fac planuri în contra integrității statului nostru? Ei, dar' acestia au fost de față.

„Participarea Transilvănenilor la adunarea generală a fost făcută cu plan. Dacă scirile spun adevărul, fără Transilvania nici nu s'ar fi putut ține adunarea generală, pentru-că s'ar fi dovedit existența superfluă și netrebnicia Ligei. Trebuia să se arete lumii, că neastîmpărații din Ungaria aprobă scopurile Ligei. Trebuiau dar' prinși câțiva ne-mulțumiți și aceia au și fost prinși în persoanele lui Luca ciu, Axente și Albini, care (probabil nu pe cheltueala lor) s'au dus să mărturisescă, că românimea de aici se roagă toți până la unul cu fața spre Bucuresci. Aceasta a fost însă o mărturisire.

„Și Dr. Luca ciu a și vorbit, — a vorbit și Albini, și și Axente, pentru-că astfel de indiviți, chinuși și desvîrșire de Maghiari, nu pentru aceea au fost citați în capitala română, ca acolo să nu vorbească, și încă după gustul Bucurescenilor. Luca ciu a vorbit despre un viitor glorios, despre o învingere sigură, despre un viitor român puternic. Axente a vorbit înțelepțesc, căci a enunțat, că el nu teme pe Români în ce privește kisedév-urile, pentru-că Românul va trăi în vecii vecilor.

„La aceste și asemenea frage publicul și-a fost manifestările sale sgomotoase. Vorbitorii au fost bogat încărcați cu aplause expresive și frenetice.

„S'a făcut cu un cuvînt multă vorbă politică, multe împunșături, nu s'a făcut însă nici o îndreptare culturală. Nu s'a făcut nici un fel de discuțiune culturală, nici s'a atins vre-un obiect cultural.

„Pe noi Liga nu ne impoartă, isprăvească și lucrurile după-cum îi place. Una vrem numai să constatăm și anume, că cu tot tîmbălăul, dela noi numai trei agitatori notorii au luat parte la acela, și anume aceia, care lucurile de asemenea natură le cultivă din oficiu.

„Și aceasta o spunem spre lauda elementului român dela noi, care n'a luat parte la mișcarea fără scop îndreptată sub mantaua culturală în contra integrității patriei noastre, și că s'a ținut cu totul departe de aceea.

„Și cu cât tîmbălău a fost inițiat! Liga a fost alcătuită singur numai cu provocare la elementul român din Ungaria. Și românimea din Ungaria a respins tot lucrul cu răceală.

„Că ce ispravă au făcut Luca ciu, Albini și Axente în Bucuresci, pe aceea opiniunea publică română dela noi nu pune nici un preț. „Am venit, — ne-am dus, am declamat, o sută de fiorini. Acesta este rezultatul călătoriei la Bucuresci a celor trei domni.

„Alt năcăz dealtfel nu s'a întemplat“.

Mulțumita regelui Carol.

Carol I., regele României, a adresat ministrului-president, generalului Florescu, următoarea scrisoare:

Scumpul Meu președinte al consiliului!

Cu o adîncă bucurie sufletească M'am vădut încungiuat la s'începutul celui de al 25-lea an al domniei Mele de sentimentele cele mai calde de dragoste ale iubitelui Nostru popor. Viul răsănit ce această s'începută a găsit, nu numai în inima tuturor Românilor, ci și preste hotare, Ne arată, că a fost considerată ca un însemnat act politic și ca un semn, că înrădăcinarea principiului monarhic în România este privită cu simpatie și încredere.

Înaltele corpuri ale statului, clerul, armata, delegații din toate județele, cetățenii veniți din toate unghiurile țerii, numeroase societăți și corporațiuni Mi-au adus felicitările și urările lor; ear' nenumărate telegrame, scrisori și adrese Mi-au fost trimise din toate părțile. Toate aceste au fost pentru Mine dovede și mărturisiri scumpe de adevăratele sentimente ale țerii și roadele cele dulci ale unui pătrar de secol de muncă devotată la înălțarea patriei față cu ea însăși și în ochii lumii.

Sînt fericit, că iubitelui Meu nepot, principele ereditar de Hohenzollern, a fost lîngă Mine în aceste memorabile împregiuări, și a putut vedea, cît de strîne sînt legăturile, care unesc tronul de națiune, și ce sprigin are regele și poporul Seu. Întorcîndu-se în sinul familiei, el va putea duce preacumpai Mele mume, care iubesc țeara noastră cu atîta duioșie, încredințarea, că acești 25 ani de muncă neobosită au fost răsplățiți cu prisos prin faptele s'începută și prin afecțiunea unui întreg popor.

Dorința Mi-ar fi să mulțumesc fiecărui; aceasta nefiind însă cu putință, te rog, scumpul Meu președinte al consiliului, să fii interpretul Meu prelungă toate corpurile și autoritățile statului, iubita noastră capitală, care

în aceste trei zile de s'început. Ni-a dovedit așa de călduros sentimentele sale; în fine, prelungă toate persoanele, care prin scrisori, telegrame și înșierii au luat parte așa de viuă la un eveniment atît de însemnat pentru Mine, spre a le arăta, că nici odată nu se va șterge din inima Mea recunoștința ceea-ce dragoste a săpat așa de adînc.

Primesce, te rog, cu această plăcută împregiuare încredințarea stimei și afecțiunii ce-ți păstrează.

Bucurăscoi, în 16 Maiu 1891.

Carol.

Voci de presă străine despre Ioan Brătianu.

Cu ocaziunea morții lui Ioan Brătianu „Daily Telegraph“ publică următorul articol:

Moartea lui Ioan Brătianu a răpit României pe cel mai capabil și energic dintre patrioții, care au jucat un rol de șef de partid în romanul ultim de emancipațiune statului de sub suzeranitatea turcească plin de aventuri. Defunctul bărbat de stat era principala fundatură al celui mai tîrziu regat european. Este a se atribui curagioasei sale adoptări a ideii date în primăvara anului 1866 de Napoleon al III-lea, că România are să mulțumească avantajile nestimate trase din guvernarea lui Carol de Hohenzollern, care atît ca prinț, cît și ca rege a condus destinele ei cu o rară sagacitate și cu un succes constant în decursul pătrărului acestuia al secolului. Mai departe politice statorită de Ioan Brătianu și urmata de suveran și parlament datoresce României independența sa, consolidarea sa, unitatea națională, înmulțirea considerabilă a forțelor sale în urma unei extensiuni teritoriale și ridicarea sa ca dignitate și ca factor internațional.

Este deja ceva mai mult ca 25 de ani, că Ioan Alexandru Cuza, cel dintîiu gospodar al principatelor unite, fu pe cale scurtă depus și expulsat din țeara sa. Ioan Brătianu era deja o putere în partidul liberal moldo-valach, deși nu era încă capul recunoscut al acestui partid.

Curînd, după-ce Cuza a semnat sub presiunea amenințării cu moartea actul de abdicere, fu instituit un guvern provizor sub forma de un triumvirat compus din domni Lascăr Catargiu, conservator influent, Golescu, politic opozițional, și din colonelul Haralampie, soldat foarte popular.

Organizatorii conspirațiunii, care a adus depunerea lui Cuza, s'au convins, că principatele nu erau încă nici coapte pentru acceptarea instituțiilor republicane propuse de Costache Rosetti. Immediata preocupățiune de viitorul, după luarea în mîna a puterii, era de a stărui, ca un membru al unei familii străine imperiale, regale sau princiare să primească postul vacant de gospodar.

Nu putea fi cestiunea de alegerea unui prinț indigen. Nici un candidat elegibil între boierii mari moldoveni și valachi nu era așa de popular pentru a obține majoritatea națiunii

De altcum nici un descendent al gospodarilor vechi, cum erau Brancovani, Stirbeii, Ghica, Sturdza, Moruzi și Cantacuzino, nu putea conta pe ajutorul unanیم celor trei imperii limitrofe, și fără a căror favoare și protecțiune nici un prinț ales nu putea spera a stăpîni ferberea, ce de trei luni domnia în Moldo-Valachia. Triumviratul dar' a fost silit a căuta o odraslă din casă ilustră, care nu era adversar pe față al Rusiei, Austriei sau al Turciei și care să primească acest post de onoare cu datorințele atașate pozițiunii hazardate de gospodar al Dacilor.

Spre scopul acesta în durata celor trei luni, ce au urmat detronării lui Cuza, emisari au fost trimiși în capitalele mari ale continentului cu misiunea de a sonda intențiunile guvernelor respective relativ la alegerea unui prinț pentru România. Golescu însuși, „unul din cei trei“, se duse la Constantinopol; Falcoianu fu trimis la Petersburg, Boerescu la Viena, Costaforu la Berlin și Ioan Brătianu, — o cunoscoțură vechie a lui Napoleon III., — la Paris.

În durata întrevederii, ce a avut loc între împăratul Francezilor și trimisul secret al guvernului provizor moldo-valach, fură discutate și de aproape examinate șansele mai multor candidați posibili la tronul dac, într-altele acele ale prințului Napoleon decedat de curînd și a contelui de Flandra. Cel dintîiu ar fi fost primit de majoritatea camerei cu entuziasm, în special de partidul democratic, ale cărui simpatii erau câștigate de mai înainte din cauza înclinării sale către partidul radical extrem; însă augustul seu vîr se temea, că Rusia nu va tolera nici un moment această alegere și prin urmare numele lui fu șters de pe lista gospodarilor posibili. O propunere fu prezentată contelui de Flandra prin un agent confidențial, trimis anume la Bruxela cu scirea și aprobarea lui Napoleon al III-lea.

Alteța Sa regală declină totdeauna hotărît onoarea ce i-se făcea, declarînd, că ea erede presumptiv al tronului Belgiei nu voesece „s'început legea soarta sa de a unui stat, pe care el trebuie să-l salveze“. O și sau două după sosirea acestor sciri desamăgitoare în Tuilerii, împăratul primu pe Ioan Brătianu în audiență privată și avu cu el o conversațiune, ale cărei ditailuri au fost comunicate de defunctul bărbat de stat acum câțiva ani unui țiarist englez și care în acest moment pot fi reproduse.

(Va urma.)

CRONICĂ

Din cauza sfîntei s'începuturi de mîne numărul proximal „Tribunei“ va apăre numai Mercuri seara.

Monarhul la expoziția din Praga.

După dispozițiunile de pînă acum Maiestatea Sa Monarhul va visita expozițiunea din Praga după terminarea manevrelor maritime.

Decorațiune. Medicului de regiment

el. I. Dr. Ioan Popp i-s'a conferit crucea de aur cu coroană pentru merite.

În cestiunea stramutării scaunului primațial „Magyar Allam“ dîce a fi primit dela o înaltă persoană scirea, că guvernul maghiar luînd în considerare greutățile stramutării scaunului primațial la Budapesta, va părăsi cu totul planul acesta.

Necrolog. Primul următorul anunț:

Subscriși în numele lor și al numeroșilor conșăngeni cu inima frîntă de durere anunță, că preaiubitul și neuitatul lor tată, moș și strămoș, Basiliu Oros, preot emerit gr-cat., după multe suferințe, fiind împărțit cu ss. sacramente ale muribundilor, își dede blîndul seu suflet în mîinile Creatorului în 28 Maiu la 11 oare seara, în anul al 94-lea al etății și al 63-lea al profeției sale, lucrînd în viața Domnului cu fidelitate și credință preste 50 ani. În mormîntarea se va întempla în 30 Maiu, la oare 2 p. m., în cimiterul bisericii greco-catolice din Rediu. Fi-e i'fîrîna ușoară și memoria binecuvîntată!!! Rediu, 30 Maiu 1891. Ana Oros m. Poruț, Susana Oros m. Dardai, Veronica m. Piroșca, Anica m. Boroș, ca fice. Aurel, Victoria și Emiliu Poruț, Vasiliu și Maria Dardai, Ana m. Farcașian, Vasiliu Elekfi și Ioan Boroș, cu filii și ficele lor, ca nepoți, nepoate și strănepoți.

Învitare. Junimea română academică

de pe Valea-Șieului invită la petrecerea de vară, ce se va arangia în Șintereag (Somkerék) la 22 Iunie st. n. în favorul bisericii și școalei române gr-cat. din loc. În pasă se va juca „Călușorul“ și „Romanul“. Prețul intrării de persoană 1 fl., în familie 80 cr. Începutul la 4 oare p. m. Pentru comitet: Pompeiu Făgărășan, președinte. George Manciu, secretar. Bartolomeu Sigarteu, controlor. NB. Suprasolvirile se vor primi cu mulțumită și se vor publica prin țiare. Preaștimatele familii sînt avisate la provisiunea proprie.

Teatrul român în Lugoj.

Sămbăta în 30 Maiu st. n. societatea de diletanți a bravei inteligențe române din Lugoj a reprezentat pentru a doua-ora sub conducerea dirigentului W. Schwaich opera originală română „Craiu nou“. Operete i'a premers: „Recept contra soarelui“, comedie într'un act, localisată de d-na Sofia Vlad Rădulescu. Personale, care au jucat în această frumoasă comedie, sînt: Radu Docan; dl Dr. P. Cornean; Silvia, soția lui: d-șoara Alex. Ianculescu; d-na Stăncescu; d-șoara Cobilaș; d-na de Lambrion; d-șoara Elena Deutsch; Valeriu de Lutescu; dl Dr. L. Marcu; Dr. Cotescu; dl Dr. G. Dobrin; Un servitor * * *.

Patriarhul Brancovicii înjurat în biserică. O telegramă din Timișoara cu data de 30 Maiu n. raportează: Când s'a cetit în biserica gr-orientală din Fenlca pastorală patriarhului Brancoviciei, prin care acesta își ia rămas bun dela diceasa s'începută a Timișoarei, și a fost repetată și în limba română, un credincios cu numele Nica a strigat aspre înjurături la adresa patriarhului și a înșenat un astfel de scandal, încât a trebuit să fie depărtat din biserică cu ajutorul gerardimilor. În contra lui Nica s'a introdus cercetare criminală.

Dar pentru biserică. Ni-se scrie din

Vația-de-jos: Stimata doamnă Irina Inco, soția dlui notar local, a binevoit a dărui sfîntei biserici de aici toate recușitele trebuincioase copiilor, care se îmbracă la liturgie în s'începutul mari. A dărui anume o cruce, 4 rapite și 4 sfesnice, toate în valoare de 50 fl. Această faptă creștinească a mișcat în mod deosebit inimile poporenilor, care nutresc atît față cu d-na, cît și față cu soțul d-sale cea mai adevărată iubire și cel mai viu respect.

O afacere militară în Pojon. Din

Pojon se scrie țiarului „Neue Freie Presse“. În orașul intern s'a petrecut astă-noapte o scenă foarte sgomotoasă. Mergînd spre casă împreună cu soția sa cetățeanul Antonie Machats a protestat contra unei insulte flagrante și provocătoare, ce a îndreptat un sublocotenent și un locotient de oficer soției sale. Sublocotenentul a tras la moment sabia, însă Machats, un om puternic, i-a smuls sabia din mîna. Locotientul de oficer a tras apoi cu sabia o lovitură dlui Machats, încât acesta primise o rană gravă la cap. După-ce a aruncat dela sine sabia sublocotenentului, Machats a luat-o la fugă. Oficerii l-au urmărit cu săbiile trase; mai mulți ci-

vili inimosi s'au pus in calea oficerilor si i-au desarmat. Spre norocire tocmai in aceste momente critice a pasit la mijloc poliția, căci altcun oficerii ar fi fost maltratați de publicul agitat.

Mucarie. Din Cluj se anunță: între caii artileriei de aici a izbucnit boala de mucii; aceasta în un caracter foarte periculos. Doi artieriști, care îngrijau de cai s'au îmbolnăvit sub simptome foarte suspecte.

Furtună. Ni-se scrie, că în comuna curat românească Vația-de-Jos (cerul Baia-de-Criș, comitatul Hunedoarei) s'a întâmplat în 16/28 l. c. pe la 2 oare d. a. o furtună groasă. Trăsnind în biserică, acest sfânt locaș a suferit mari stricăciuni; s'au dărâmat turnul și țepșla s'au spart ferestrele, car' pârșii în parte au fost mișcați dela locul lor.

Sinucidere. În 26 l. c. s'a sinucis în comuna Cseke din comitatul Sătmărușului tinerul mare proprietar Ștefan Kőlcsey. Motivul sinuciderii nu e cunoscut; Kőlcsey trăia în raporturi materiale foarte bune.

Actori români la Viena. Cetim în „Neue Freie Presse“: În „Carl-Theater“ începând cu 2 Iunie ensemblul dramatic dela Teatrul-Național român va da un ciclu de reprezentațiuni. Societatea, care, precum se șice, dispune de membri foarte talentați, va reprezenta pentru a fi înțelese de toți cele mai bune piese ale repertoriului vienez, așa între altele „Cabală și amor“, „Hamlet“, „Le maître de Forges“, „Eva“ de Richard Voss, „Kean“ de Dumas (tatăl), „Dama cu cameli“ de Dumas (fiul), „Feodora“ de Sardou. Dintre novitățile se vor reprezenta: „Nero“ de P. Coka, „Francesca da Rimini“ de Silvio Pellico și „Sullivan“ de Meville.

Diari nou. În Sinaia a apărut cu începere dela 19 Mai v. un diar săptămânal cu numele „Ecolul Carpaților“. Redactor e dl E. Guerin.

Foc într-o catedrală. Din Luxemburg se telegrafează cu data de 29 Mai n.: În catedrala de aici precând se oficia serviciul divin a erupit în clopotniță un foc. În biserică s'a iscat o înfricoșată panică și în urma mării îmbulzeli au fost rănite mai multe persoane. O parte a catedralei a cădut jertfă flăcărilor. O altă telegramă împărtășese, că au fost nimicite numeroase lucruri de artă. Partea internă a catedralei a ars cu desăvîșire. Paguba e de mai multe milioane.

Călătoria familiei țarului la Moscva s'a amînat, spune „Kölnische Zeitung“, din cauza unei aspre răceli a țarevnei.

Studentii teologiei ruși la universitățile germane. „Novoje Wremia“ anunță, că diferite academii teologice rusești au trimis un număr însemnat de tineri la Jena, Göttingen și în alte orașe germane pentru studiul filosofiei.

Doctorul Robert Koch, după-cum află din isvor sigur „Berliner Medicinische Wochenschrift“, se ocupă de prezent, de a isola materia activă aflătoare în tuberculin, astfel ca calitatea acestuia, ca și la alte materii medicale, să se poată stabili pe cale chimică. După ajungerea la un rezultat ce se așteaptă pe luna viitoare, doctorul Koch va da la lumină o publicațiune cuprinzătoare.

Ovrei în Rusia. O telegramă din Petersburg anunță, că țarul e hotărît a expulsa pe toți Ovrii din Petersburg, Moscva și Odesa, deoarece el e convins de cătră consilierii sei, că întreg comerțul din Rusia-sudică, și anume comerțul de bucate, este în mâna Ovriilor, care se îmbogățesc de pe spatel țeranilor și ale proprietarilor. „Kölnische Zeitung“ e informată din Petersburg, că Ovrii și alte persoane private din marile orașe rusești formează reuniuni, care adună sume de bani pentru spriginirea Ovriilor expulsați. O asemenea reuniune de binefacere din Petersburg a început pertractări cu patru vapoare în scop de a duce 6000 Ovrii în Anglia.

Regina Olandei. În 28 Mai n. cu ocaziunea punerii petrii fundamentale a unui hospital în Amsterdam tină regină a Olandei a vorbit în public pentru prima-ora următoarele cuvinte: „Sperez, ca acest edificiu să fie o binecuvîntare pentru Amsterdam“. Din cauza aclamațiunilor furtunoase, care au răsunit în momentul când a început regina a vorbi, cuvintele ei au putut fi înțelese numai de puține persoane, care se aflau în nemijlocita ei apropiere. La plecarea din Amsterdam regina-regentă a mulțumit în termeni foarte călduroși și cu o voce mișcată primarului Van Tienhoven pentru primirea ei afabilă în Amsterdam, și și-a exprimat speranța, că cu ocaziunea primirii părechii imperiale germane ea va cerceta din nou orașul. Tină regină s'a despărțit de primarul cu cuvintele: „Ți datoresc o deosebită mulțumire, pentru-că mi-am petrecut foarte bine în Amsterdam și totodată pentru-că d-ta ai fost față cu mine foarte afabil“.

O revoltă în Sicilia. Din Catania se raportează cu data de 28 Mai n.: În comuna Misterbianco, poporațiunea nemulțumită din cauza unui arunc local a pătruns în edificiul municipal și i-a dat foc. Mergând la fața locului un jude de instrucție și mai mulți gendarmi liniștea a fost restabi-

lită. Din partea autorităților s'a introdus o aspră cercetare și s'au făcut mai multe arestări.

Poporațiunea Irlandei, după rezultatul ultimei conscripțiuni, a decrescut în raport cu rezultatul din 1881 aproape cu un milion.

Aventurieri tineri. La Zürich au fost arestați deunăzi doi școlari de gimnasiu din Augsburg, care fugiseră de acasă, cu gândul de a înființa în America o bandă de tâlhari, pe care voiau să-i recruteze mai cu seamă dintre Indieni. Intreprindătorii băieți își compuseră deja cuțite și revolvere și se adresară apoi unei agenții de emigrare pentru a-i trece peste ocean. Agenția însă răsturnă toate planurile tinerilor aventurieri, dându-i pe amândoi pe mâna poliției.

Frigurile gabine în Rio-de-laneiro continuă încă. Pe fiecare zi se întâmplă câte 20 casuri de moarte.

VARIETĂȚI.

Cel mai pocit om din Londra. Despre lordul Douglas, care și-a isprăvit deunăzi viața prin sinucidere, șiarele engleze povestesc următoarea anecdotă:

Într-o zi veni la lodul Douglas un croitor și-i prezentă o socoteală pentru o sumă foarte mare. Precând examina socoteala, lordul aruncă ochii asupra croitorului și băgă de seamă, că acesta e cel mai pocit om din căți a vădut vre-odată în toată viața lui.

Douglas îi dădu îndrăcit socoteala și îi zise:

„Ține-ți nota, nu-ți plătesc nici o para până-ce nu-mi aduci pe un om mai pocit decât tine. Atunci însă voi plăti până la ultimul ban“.

Croitorul se rugă de excentricul lord să renunțe la această condiție, lordul însă rămase neînduplecat.

„Sau îmi aduci pe unul mai pocit decât tine, sau poți să mă tragi în judecată, că de bunăvoe n'o să-ți plătesc“, zise lordul.

Croitorul se duse trist acasă. Ca să tragă în judecată pe Douglas, nu voia, căci perdea pe cel mai bun mușteriu al seu.

După multe cercetări croitorul află, că există în Londra un om și mai pocit decât dînsul, anume directorul de teatru X. Dar cum o să-l aducă la lordul Douglas? Croitorul din fericele căpătase de reparat o livrea a lordului. El o îmbracă, alergă la directorul de teatru și-i spuse, că lordul Douglas îl poftese la dînsul. Directorul, măgulit de o asemenea onoare, răspuse, că va veni imediat. Croitorul alergă acasă, își puse hainele sale obișnuite și veni fuga la palatul lordului. Era și timp. Echipagiul directorului se oprise tocmai la scară.

— Excelență, zise croitorul plin de bucurie, am onoare de a Vă presenta persoana ce doriți.

Lordul pofti pe directorul teatrului la masă; apoi după-ce acesta se depărta, Douglas zise croitorului:

„Woodson, sînt satisfăcut — poftim banii“. Socoteala fu achitată imediat.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.

Petersburg, 1 Iunie n. Școalele ovreesci, precum se aude, au să fie supuse unui control mai rigoros.

Moscva, 1 Iunie n. Țarul și țarevna au vizitat expoziția franceză, unde au fost primiți de personalul întreg al ambasadei franceze.

Pojon, 1 Iunie n. Dispoziția Franciscanilor e posomorită, deoarece se crede, că în Roma se va pași până la extrem.

Viena, 1 Iunie n. Arhiducele Francisc Ferdinand a petrecut noaptea trecută cam neliniștit și fără somn. Înainte de ameași starea s'a îmbunătățit puțin.

Berlin, 1 Iunie n. Conferența partidului național-liberal a primit o rezoluție, ce declară, că hotărîrea în chestiunea tractatului comercial cu Austro-Ungaria nu e o cauză de partid, cio cauză privată.

Londra, 1 Iunie n. 10.000 de calfe de croitori au hotărît, de a se pune numai decât în grevă.

Belgrad, 1 Iunie n. Alegerea primarului s'a săvîrșit în cea mai deplină liniște. Candidatul radical al guvernului Marinovic a fost ales cu majoritate copleșitoare.

Bibliografie.

„Foata Illustrată“. Apare în editura „Institutului Tipografic“ în fiecare Duminică. Redactor Dr. D. P. Barcianu. Anul I. Nr. 20 dela 19/31 Maiu 1891 are următorul cuprins: Scumpul mult perde, leșeul mult aleargă. Anecdota din popor de P. Truică. — Afrodită. O povestire din vechia Elada. De Ernst Eckstein. Traducere din nemțese. (Urmare). — Sensibilitatea la unele flori și la arbori. De Aug. Berian. — Corespondentul public de pe stradele Romei. (Cu ilustrațiune). — Biserica, școala, educațiune. — Literatură și știință. — Teatru, muzică și arte preste tot. — Călătorii, descoperiri, invenții. — De toate și de pretutindeni. — Cronica săptămânii. — Sciri personale.

În editura societății pentru cultura și literatura română în Bucovina au apărut Broșura I. din biblioteca pentru tinerimea română adultă (părți alese din autori români): „O primblare la munți“ și „Borsec“, de Vasile Alexandri. Prețul 10 cr. Cernăuți 1890. Broșura VIII. Toma Deșteptul sau învățătură pentru sâtenii noștri, de Gregoriu Iacobovici. Cernăuți 1890.

Broșura IX. din biblioteca pentru tinerimea română: Manual elementar de igienă după Dr. I. Felix, membru al Academiei Române. Cernăuți 1890.

La librăria Sococ va apăre în broșură conferența dlui Ionescu-Gion „România în veacul al XVII-lea“.

A apărut într'un voluminos volum, cu mai multe gravuri, Plutarch: „Viețile Paralele“, traducere de P. M. Georgescu, translator și paleograf la direcțiunea arhivelor statului din București.

A apărut: „Bucureștii în timpul revoluțiunii franceze“, de G. Ionescu-Gion, librăria Sococ Prețul 1 leu.

A apărut: „Studii Critice“ de I. Gherea (C. Dobrogeanu) edițiunea a 2-a, un volum în 8º de 370 pagini. De vîndare la librăria Sococ et Comp. și la toate librăriile din România. Prețul 4 lei.

Căleșca zoologului e titlul unei cărți de domnul Nicu Leon, profesor universitar. Editura librăriei Kuppermann din Iași. Prețul 1 leu 50 bani. Această carte e foarte necesară excursionistilor în munți și colecționarilor.

„Petale“. Novele de Caton Theodorian. Volumul edițiune de lux 2 lei. Se găsece de vîndare la toți librării din București și din principalele județe ale României. Pentru orașele unde nu se găsece, doritorii pot trimite costul prin mandat postal cătră autor: strada Popa-Soare nr. 8, București.

A apărut: „Poesii de Mihai de Bonachi. Un frumos și elegant volum, tipărit pe hârtie de lux. București. Ig. Haimann, librar-editor. Calea Victoriei 73, 1890.

LOTERIE.

Tragerea din 3º Maiu st. n. Budapesta: 45 72 36 53 87

Căilindarul zilei.

21 Maiu (2 Iunie) 1891. Iulian: Constantin și Elena. Gregorian: Erasmus. Soarele: răsare 4.19, apune 7.35.

Buletin meteorologic.

Sibiua, 1 Iunie n. 6 oare dimineața.

Table with 4 columns: Presiunea atmosferică, Temperatura după Celsius, Maximi și minimi de temperatură, Direcția vîntului.

Din țeară 30 Maiu n. 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiunea atmosferică, Temperatura Celsius, Vîntul (direcția și tăria).

Sosiți în Sibiua.

La 1 Iunie n. Hotel „Neurhner“. Mayer, sublocotenent din Budapesta Gross din Neuchatel, Schröder din Crefeld, Ficht, Albert și Dürr din Viena, comercianți. Hotel „Malzer“. Eisler, comerciant din Viena. D-na Hasenfeld din Viena. Matilda Leutschaff, I. Klöss, avocat, din Mediaș. Capesius, forestier-suprem din Sas-Sebeș. Frații Binder din Budapesta. Eckardt, preot evanghelic din Chirpăr.

Economice.

Fabrea de zahăr în Timișoara. Din Timișoara se telegrafează cu data de 29 l. c. n.: Industrieșul de zahăr Caspar Fleischmann a prezentat astăzi la magistrat o cerere, în care declară, că s'a lăsat acum definitiv de planul înființării fabricii de zahăr în Timișoara și se roagă a i-se restitu cautiunea de 12.000 fl., pentru ceea ce dînsul lasă să treacă în posesiunea orașului zidirea direcțiunii construită pe terenul fabricii. Pe basa calității excelente constatate a năpilor va lua acum în mână un nou consorțiu proiectul.

Vămile pe cereale în Germania. Cetim în „Pester Lloyd“ (nr. din 31 Maiu n.): Guvernul imperial german se pare a nu fi aplecat de a satisface dorinței populațiunii pentru suspensiunea interimală a vămile pe cereale, pentru-că, după-cum ni-se telegrafează din Colonia, „Kölnische Zeitung“ află, că până Lunii guvernul imperial va da declarațiunea, că reducerea sau ștergerea vămile pe cereale nu va urma înainte de intrarea în vigoare a convenției comerciale germano-austro-ungare.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuite în 16 Maiu. v. 1891. Violatos lui Feitler, ovės 10.500 hect., 12.— lei. Bach lui Feitler, ovės 9100 hect., 12.25 lei. Bach lui Feitler, ovės 1600 hect., 12.25 lei. Cuculis lui Politti, grău 4200 hect., 14.— lei. Evloghio lui Politti, grău 2970 hect., 14.10 lei. Caravia lui Politti, grău 4200 hect., 15.85 lei. Cațica lui Politti, grău 800 hect., 14.15 lei. Cațica lui Politti, grău 1970 hect., 14.15 lei. Cațica lui Politti, grău 2300 hect., 14.15 lei. Emberico lui Politti, grău 8000 hect., 15.70 lei. Vamvuri lui Negroponte, grău 4100 hect., 14.15 lei. Peirano lui Cuculis, porumb aspt. 7000 hect., 10 lei. Chrisoveloni lui Emberico, porumb aspt. 7000 hect., 10.— lei. Dreifus freres lui Emberico, porumb aspt. 21.000 hect., 10.— lei. Emberico lui G. Mendl, porumb aspt. 11.900 hect., 9.80 lei. Sassu lui Kirschen, porumb 2000 hect., 8.90 lei. Vasmagidi lui Peirano, porumb 2200 hect., 9.57 lei. Sassu lui Peirano, porumb 650 hect., 9.60 lei. Sassu lui Peirano, porumb 130 hect., 9.40 lei.

Prețul mărfurilor.

Piața din Mediaș, 23 Maiu n. Grău hectolitru fl. 6.20 până 6.70; grău mestecat fl. 4.70 până 5.20; sęcara fl. 4.40 până fl. 4.60; orzul fl. — până fl. —; ovėsul fl. 3.— până fl. 3.25; encuruzul fl. 4.70 până fl. 5.—; sęcămă de cânepă fl. 6.50 până fl. 7.—; cartofi fl. 1.20. până fl. 1.60; mălăiu fl. — până fl. 12.—; mazerea fl. 4.50 până fl. 5.60; fasolea fl. 4.80 până fl. 5.—; lintea fl. — până fl. —; chiminul (sęcăreana) fl. 36.— până fl. —; sęcă brut 100 chilogrami fl. 18.— până fl. 20.—; lumini de sęcă turnate fl. 36.— până fl. 40.—; unsorea de porc fl. 60.— până fl. 63.—; slămina fl. 50.— până fl. 54.—; cânepa fl. 38.— până fl. 40.—; fենul fl. 1.20 până fl. 1.40; sęcăpunul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 30.—; spirital pro 100 L. 9/0 53 până 56 cr.; carnea de vită chilo — până 44 cr.; carnea de vițel 40 până 48 cr.; carne de porc — până 44 cr., ouș 7 cu 10 cr.

Piața din Brașov dela 29 Maiu. Grău frumos hect. 7.80 fl., de mijloc 7.40, mai slab 7.—, grău mestecat fl. 5.—, sęcără frumoasă fl. 4.60, de mijloc 4.40, mai slab —, orz frumos fl. 4.30, de mijloc 4.—, ovės frumos fl. 2.80, de mijloc 2.60, encuruz fl. 5.30, mălăiu fl. 4.—, mazerea fl. 6.—, lintea fl. 7.50, fasolea fl. 5.30, sęcămă de in fl. 11.—, sęcă de cânepă fl. 7.—, cartofi fl. 1.30, carnea de vită p. chilo 48 cr., carnea de porc 48 cr., carnea de berbec 28 cr.

Tirgul de rămători în Steinbruch. În 29 Maiu n. s'au notat: unguresci bătrâni grei 4½ cr. până 43½ cr., unguresci grei tineri 45.— cr. până 46.— cr.; de mijloc 45½ cr. până 46½ cr., ușori 47.— cr., până 48.— cr., marfă țerănească grea 4½ cr. până 43½ cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușoră 46.— cr. până 47.— cr., romănesci, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sęcărești grei 45½ cr. până 46.— cr., transito de mijloc — cr. până 46.— cr., transito ușori 45½ cr. până 46.— cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 30 Maiu 1891.

Table with 4 columns: Săminte, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr., Prețul per 100 ohil.

Table with 4 columns: Săminte, vechi ori noue, Soia, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Mărci pe 100 chilogram., Grău, Cucuruz, Ovės, de primă, de toam., Mai-Iun., Iul. Aug., de primă, de toam., Mărci pe 100 chilogr., Prețul per 100 chilogr.

Table with 3 columns: Produsele străine, Soia, Cursul dela până.

Cursul pieței din Sibiua.

Table with 4 columns: Hartie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusești, Cump., 9.25 vënd., 9.30, 10.45, 9.40, 1.38, 1.40, 9.50, 9.50, 1.40.

Bursa de Budapesta.

Table with 2 columns: Renta de aur ung., 6½%, 4½%, 5½%, hărtie 5½%, Împrumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune), Bonuri rurale ung., croato-slavone, Obligatiunile desp. regalilor, Împrumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Renta de hărtie austriacă, argint austriacă, aur austriacă, Losurii austr. din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, de credit ung., austr., Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și economii, Argintul, Galbeni împărațesci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Bursa de Viena.

Table with 2 columns: Renta de aur ung., 6½%, 4½%, 5½%, hărtie 5½%, Împrumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune), Bonuri rurale ung., croato-slavone, Împrumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Renta de hărtie austriacă, argint austriacă, aur austriacă, Losurii austr. din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, de credit ung., austr., Argintul, Galbeni împărațesci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Bursa de București.

Table with 2 columns: 16 Maiu. st. v. — 4 oare p. m., Cursa, Ultima, Renta română per 1875 5½%, 100½, Renta română amort. 5½%, 99¾, (Schuldverschreib.), 88¾, Oblig. de stat. C. F. R. 6½%, 86¾, Renta rom. (Kur. conv.) 6½%, 100½, Împrumutul municipal 5½%, —, Scrișuri func. rurale 7½%, 104¾, Scrișuri func. rurale 5½%, 100¾, Idem urbano 7½%, 104¾, 5½%, 97¾, Banca Nat. (500 lei vërs. intr.), 1442, Soc. Dacia-Rom. (250 lei vërs.), 342, Soc. de Asig. Nat. (200 lei vërs.), 348, Soc. rom. de reasig., —, Soc. r. de con. (250 lei vërs.), 100, Oblig. Cassai Pensiunilor, 274.—, Agio, —, Schimb, —, Londra 3 Iuni, —, Berlin 3 Iuni, —, Paris 3 Iuni, —, Viena, —, Agio, —.

Pentru redacțiune responsabil: Andreiu Baltes.

Nr. 2327/1891.

[1076] 1-3

Provocare.

În urma ordinului înaltului ministru reg. ung. de interne din 14 l. c. nr. presidial 1200 toți domni care posed decorațiuni (orduri) și nu aparțin statului militar, sânt provocați prin acesta a comunica subscrisului până cel mult la 8 Iunie a. e. adresa d-lor pentru scopul de a pute prevedea cu date formulare anumite.

Sibiu, 29 Maiu 1891.

Capitanul poliției orășenesci: R. Simonis m. p.

Publicațiune.

Duminecă în 14 Iunie a. e. st. n. se va ține în cancelaria comunală Boița licitațiune publică pentru darea în tăiere a unei părți de pădure camunale pe Lotriori, numită Tipa, pe timp de 5—10—15—20 ani dela 15 Iunie 1891 st. n. cu prețul pro stângin metric.

Condițiunile se pot vedea ori-când în oarele oficioase în cancelaria comunală.

Prețul strigării pro stângin metric 1 fl. 20 cr.

Ca vadiu e a se depune înainte de licitațiune suma de 200 fl. v. a.

Boița, în 18/30 Maiu 1891.

[1077] 1-3

Primăria comunală.

Toemai a apărut:

Clara Milici

Novelă

de I. Turghenev.

Traducere din limba rusă

de Enea Hodoș.

Institut Tipografic în Sibiu.

Institutul tipografic în Sibiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- 1. Pădureanca. Novelă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
... 32. Dina-împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.

„The Gresham“

[1078] 3-3

societate de asigurare pe viață în Londra.

Filială pentru Austria:

Filială pentru Ungaria:

Viena, I., strada Gisella nr. 1

B.-Pesta, piața Franc. Iosif 5 și 6 în casa societății

Table with financial data: Activa societății la 30 Iunie 1889 franci 106,578,528-96; Venitele anuale în premii și interese la 30 Iunie 1889 19,328,518-86; Escontenări pentru contracte de asigurare și de rentă și pentru recumpărări etc. dela existența societății (1848) 219,930,701-87; În ultimul period de gestiune de douăsprezece luni s'au prezentat la societate noue propuneri pentru 49,069,600—; prin ceea-ce suma totală a propunerilor prezentate dela existența societății se urcă la 1,610,827,280—

Prospecte și tarife, pe basa cărora societatea dă polițe, precum și formulare de propuneri se extradau gratuit prin domni agenți în toate orașele mai mari ale Transilvaniei și prin

Agentura generală din Cluj.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vîndătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1891.

Large railway schedule table with columns for routes (e.g., Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, Teiuș-Arad-Budapesta) and train times. Includes sub-sections for various lines like Simeria (Piski)-Petroșeni, Arad-Timișoara, etc.

Murș-Ludos-Bistrița

Bistrița-Murș-Ludos

Table with 2 columns: Station names (Murș-Ludos, Țăgu-Budatelic, Bistrița) and times (4., 6.48, 9.59)

Table with 2 columns: Station names (Bistrița, Țăgu-Budatelic, Murș-Ludos) and times (1.16, 4.15, 7.21)

Nota: Numerii încadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.